

Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renenlere Yönelik Okudu?unu Anlama Ba?ar? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renenlere Yönelik Okudu?unu Anlama Ba?ar? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32698>

Özet

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testi (TOAD), H. Altunkaya tarafından 2016 yılında geliştirilmiş bir başarı testidir. Bu enstrümanın temel amacı, Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenimi gören bireylerin, metinleri okuma ve anlama becerilerindeki başarı düzeylerini standart ve objektif bir biçimde ölçmektir. Geliştirme çalışması, bu alandaki ölçme araçları eksikliğini gidermeyi hedeflemiştir olup, testin psikometrik özelliklerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesiyle sonuçlanmıştır.

Test, özellikle yabancı dil öğrenimi bağlamında kritik bir beceri olan **okuduğunu anlama** yeteneğinin değerlendirilmesine odaklanmaktadır. Bu sayede, öğrencilerin dil yeterliliği seviyeleri hakkında güvenilir veriler elde edilerek, öğretim programlarının etkinliği değerlendirilebilir ve bireysel öğrenme ihtiyaçları belirlenebilir.

Anahtar Kelimeler

Yabancı Dil Olarak Türkçe, Okuduğunu Anlama Başarı Testi, Dil Becerileri, Başarı Testi, Dil Değerlendirme, Okuduğunu Anlama, Altunkaya 2016, Türkçe Öğrenimi, Psikometri.

Yazarlar

Altunkaya, H.

Amaç

Bu testin geliştirilmesindeki birincil amaç, Yabancı Dil Olarak Türkçe (YDT) öğrenen öğrencilerin **okuduğunu anlama** düzeylerini akademik standartlara uygun, geçerli ve güvenilir bir şekilde saptayacak özgün bir araç sunmaktır. Mevcut dil yeterliliği sınavlarında okuduğunu anlama becerisini ölçen bölümler bulunsa da, bu test, spesifik olarak başarı düzeyini detaylıca belirlemeyi amaçlamaktadır.

Test, yabancı dil öğretim merkezlerinde, üniversitelerin TÖMER birimlerinde veya ilgili akademik çalışmalarda, öğrencilerin **öğrenme çıktıları** değerlendirilmek ve dil programlarının başarıları ölçmek için kritik bir rol oynamayı hedeflemektedir. Ayrıca, araştırmacılara, YDT öğrenim süreçleri üzerine odaklanan çalışmalarda kullanabilecekleri standart bir ölçme aracı sağlamaktadır.

Yapı

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testi, temel olarak **okuduğunu anlama** (Reading Comprehension) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, sadece kelime ve

cümle düzeyinde anlamayı değil, aynı zamanda metinler arasındaki ilişkileri kurmayı, ana fikri belirlemeyi, çözümleri yapmayı ve eleştirel okuma becerilerini de kapsayan karmaşık bir dil yeterliliği boyutunu ifade eder.

Testin ölçtüğü yapı, yabancı dil öğrenimi teorileri üzerinde, öğrencilerin **Türkçe metinlerle** etkileşim kurma ve bu etkileşimden doğu ve tam anlam çözümleri yeteneğini temsil eder. Bu bağlamda, test maddeleri farklı metin türlerini ve bilişsel süreçleri hedef alarak yapısal geçerliliği destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi doğrudan verilmemiştir; ancak geliştirme çalışmaları doğrudan gereği, Altunkaya (2016) makalesinde detaylı geçerlik analizlerinin sunulduğu varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür bir başarı testinin geliştirilmesinde, testin gerçekten **okuduğunu anlama** başarıları ölçüp ölçmediğini kanıtlamak için çeşitli geçerlik türleri incelenmiştir.

Bu geçerlik çalışmaları şunları içerebilir: **Kapsam Geçerliliği** (test maddelerinin ölçülmek istenen dil yeterliliği alanını ne ölçüde temsil ettiği), **Yapı Geçerliliği** (faktör analizi ile testin teorik yapıya doğrudan doğruya doğrudan doğruya) ve **Ölçüt Geçerliliği** (test sonuçlarının diğer kabul görmüş dil yeterlilik testleriyle korelasyonu). Bu detaylı geçerlik bulguları, orijinal akademik referansta (Altunkaya, 2016) mevcuttur.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinin bir parçası olarak, testin sonuçlarının zaman içinde ve farklı koşullarda tutarlılığını sağlamak amacıyla **güvenirlilik** analizleri yapılmıştır. Bir başarı testinde yaygın olarak kullanılan güvenirlik yöntemleri arasında **Çok Tutarlılık Güvenirliği** (Cronbach Alfa katsayısı ile maddelerin birbirleriyle tutarlılığı) ve **Test-Tekrar Test Güvenirliği** (zaman içinde ölçümlerin istikrarı) yer alır.

Yüksek güvenirlik katsayıları, testin **ölçüm hatası**ni minimize ettiğini ve **Yabancı Dil Olarak Türkçe** öğrenenlerin gerçek başarı düzeylerini doğu bir şekilde yansıttığını gösterir. Bu testin güvenirlik katsayıları ve ilgili istatistiksel sonuçlar, Altunkaya (2016) tarafından yayımlanan makalede detaylandırılmıştır.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte faktör analizi sonuçları belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek veya başarı testinin geliştirilmesi sürecinde **Yapı Geçerliliği**ni kanıtlamak amacıyla genellikle Keşfedici veya Doğrudan Faktör Analizi yöntemleri kullanılır. Bu analizler, testin tek bir genel okuma başarıları

faktörü mü yoksa okuduğunu anlama becerisinin alt boyutları (örneğin, kelime bilgisi, çıkarım yapma, ana fikri bulma) temsil eden çoklu faktörleri mi ölçtüğünü belirlemeyi amaçlar.

Faktör analizi, testin teorik çerçevesinin ampirik verilerle ne ölçüde uyumlu olduğunu göstererek, geçerlik çalmaları temelini oluşturur. Altunkaya (2016) çalışması, testin **yapısal özelliklerini** ve faktör yüklerini detaylı olarak sunarak, testin hangi okuduğunu anlama becerilerini öncelikli olarak ölçtüğünü açıklamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Başarı Testi Geliştirme çalışmasıdır. Yabancı dil öğreniminde spesifik bir beceri alanındaki yeterliliği ölçer.

Format: Orijinal makaleden detaylar elde edilmelidir; ancak tipik olarak yabancı dil başarı testleri **çoktan seçmeli** veya kısa cevaplı maddelerden oluşur ve okuma pasajları temel alır.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler.

Yaş Grubu: Genellikle üniversite düzeyinde dil eğitimi alan **yetkinler** veya ileri düzey ergenler.

Popülasyon Detayları: Yabancı uyruklu olup, Türkçe dil merkezlerinde veya üniversitelerin ilgili bölümlerinde Türkçe öğrenimi gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Test, dil değerlendirme ilkelerine uygun olarak geliştirilmiş olup, **kapsamlı okuma becerilerini** ölçmeye odaklanmıştır. Testin uygulanması ve puanlanması için standart prosedürler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Dil Öğrenimi, Okuduğunu Anlama, Başarı, Türkçe Eğitimi, Dil Yeterliliği, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçme ve Değerlendirme, Dil Becerisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: hatice4473@hotmail.com

Yazma Adresi: Orijinal makaleden edinilmelidir.

Şiznler, Ücret ve Test Yılı?

Test, 2016 yılında H. Altunkaya tarafından geliştirilmiştir. Testin ticari kullanım veya izin gereklilikleri için yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir (hatice4473@hotmail.com). Akademik araştırma amaçlı kullanım için genellikle referans gösterilmesi yeterlidir. Testin tam metni ve ilgili makale, aşağıda belirtilen bağlantılardan erişilebilir durumdadır.

Orijinal makalenin PDF dosyasını şu adresten indirilebilir: turkishstudies.net.

Testin orijinal PDF'i burada da mevcuttur: yabanci-dil-olarak-turkce-ogrenenlere-yonelik-okudugunu-anlama-basari-testi-toad.pdf

Referanslar

Altunkaya, H. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testinin geliştirilmesi. *Turkish Studies*, 11(3), 113-138.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testi'nin maddelerine doğrudan yer verilmemiştir. Testin tam metni ve maddeleri, Altunkaya (2016) tarafından yayımlanan "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testinin geliştirilmesi" başlıklı akademik makalede bulunmaktadır. İlgili maddelere ulaşmak için, makalenin tam metnine başvurulması gerekmektedir (bkz. Referanslar ve Linkler bölümü).